

НАДПУ закликає відтермінувати екомито СВАМ: деталі заяви

11:43 01.05.2026 Пт
4 хв

У НАДПУ наголошують, що екомито СВАМ - це серйозний економічний бар'єр для України, який має бути відтермінований у часі



ОЛЕКСАНДР МОРОЗ



НАДПУ закликає відтермінувати екомито СВАМ (фото: Getty Images)

Механізм вуглецевого коригування імпорту (СВАМ), який ЄС повноцінно запровадив із 1 січня 2026 року, вже сьогодні змінює правила гри для української промисловості. І хоча формально він покликаний боротися з глобальними викидами CO₂, для України цей інструмент дедалі більше виглядає як серйозний економічний бар'єр.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на заяву Національної асоціації добувної промисловості (НАДПУ).

Читайте також: [СВАМ для України: Качка зробив важливу заяву щодо підходу Єврокомісії до проблеми](#)

Нерівні умови конкуренції

СВАМ фактично створює нерівні умови конкуренції, кажуть у Асоціації: кошти від продажу сертифікатів спрямовуються на підтримку європейських виробників, тоді як українські підприємства змушені покривати додаткові витрати без аналогічної підтримки.

При цьому втрати від СВАМ можуть сягнути 4,8-6,3% ВВП, а щорічні експортні втрати - від 1,4 до понад 3,6 млрд доларів.

СВАМ і вплив війни

Ситуацію ускладнює і війна: через втрату традиційних ринків і логістики українські компанії були змушені переорієнтуватися на ЄС. Якщо у 2021 році частка Євросоюзу в експорті товарів, що підпадають під СВАМ, становила 41%, то у 2025 році вона зросла до 68%.

Фактично українська промисловість стала критично залежною від європейського ринку, і водночас - найбільш вразливою до нових правил.

При цьому економічні оцінки наслідків СВАМ суттєво різняться. Європейська Комісія прогнозувала мінімальний вплив, лише на рівні 0,01% ВВП. Однак українські галузеві дослідження

говорять про зовсім інші масштаби: втрати можуть сягнути 4,8-6,3% ВВП.

Тиск уже відчувається: українські металурги змушені платити за викиди за європейськими цінами - 74-76 євро за тону CO₂, тоді як внутрішній податок в Україні залишається символічним. У результаті до кожної тонни сталі додається 60-100 доларів витрат, що робить продукцію менш конкурентною.

Перші наслідки СВАМ

Перші наслідки вже видно на рівні підприємств. Зокрема, на "АрселорМіттал Кривий Ріг" було зупинено один із ключових виробничих підрозділів. Це сигнал, що мова йде не лише про цифри, а про реальне згортання виробництва.

Але найбільші ризики ще попереду - у 2029-2030 роках, коли безкоштовні квоти на викиди в ЄС почнуть зникати. Це означатиме різке зростання платежів, і, за оцінками, експорт окремих видів української металопродукції до ЄС може припинитися повністю, попереджають у НАДПУ.

Сировинна деградація економіки

Паралельно зростає ще один ризик - сировинна деградація економіки: через підвищений попит на металобрухт у ЄС Україна може перетворитися на постачальника сировини, втрачаючи власне виробництво продукції з доданою вартістю.

"Усе це відбувається на тлі і без того складної ситуації в галузі. До війни гірничо-металургійний комплекс формував понад 10% ВВП і третину експорту країни. Сьогодні ж підприємства стикаються з дефіцитом кадрів, падінням замовлень і ризиком масових скорочень. За оцінками профспілок і галузевих об'єднань, під загрозою - десятки тисяч робочих місць у промислових регіонах, таких як Кривий Ріг, Запоріжжя чи Дніпро. Це вже не лише економічне питання, а фактор соціальної стабільності та обороноздатності", - наголосили у Асоціації.

У підсумку СВАМ стає для України не просто екологічним регулюванням, а серйозним тестом на виживання промисловості. Без адаптаційних механізмів і фінансової підтримки ризику деіндустріалізації є високими.

Але за умови правильної стратегії та інвестицій у декарбонізацію цей виклик може перетворитися на шанс, і стати поштовхом для модернізації української промисловості та інтеграції в європейські виробничі ланцюги.

СВАМ для України

Як відомо, [Єврокомісія не передбачила винятку для України у механізмі екомита СВАМ](#) попри те, що Україна має на нього право за статтею "форс-мажор".

У ЄК заявили, що вплив СВАМ на українську економіку буде "мінімальним". Але ці оцінки є відірваними від реальності: насправді, через екомито СВАМ Україна втратить 5% ВВП вже у 2026 році. Загалом прогноз на цей рік - мінус 4,8% економіки, падіння експорту до ЄС на 7,8% і просідання переробної промисловості на 13,1%.

Тиск відчувається вже зараз: експорт довгого прокату до ЄС впав на 60%, труб - на 44%. Завод ["АрселорМіттал" Кривий Ріг](#) вже закрав два свої підприємства: без роботи лишилися більше трьох тисяч людей.



Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!



Більше по темі:

НОВИНИ



Коломойському оголосили нову підозру, - джерело

АНАЛІТИКА



Роман Кот
кореспондент РБК-Україна

Спроби догодити Трампу нічого не дали і не дадуть: інтерв'ю з німецьким експертом Ніко Ланге

НОВИНИ

Новини України

Війна в Україні

Економіка

Світ

Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

БІЗНЕС

Економіка

Фінанси

Авто

Tech

Енергетика

АНАЛІТИКА

Статті

Інтерв'ю

Точка зору

ЖИТТЯ

Гроші

Зміни

Освіта

Суспільство

РОЗВАГИ

Шоу бізнес

Поради

[Гороскопи](#)

[Свята](#)

[Цікаве](#)

[Спорт](#)

LIFESTYLE

[Психологія](#)

[Їжа](#)

[Подорожі](#)

[Здорове життя](#)

[Мода та краса](#)



[Про компанію](#)

[Редакційна політика і стандарти](#)

[Як стати нашим автором](#)

[Правила користування](#)

[Правова інформація](#)

[Політика конфіденційності](#)

[Контакти](#)

[Команда](#)

[Вакансії в РБК-Україна](#)

[Розмістити рекламу](#)



Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка portalу - <https://www.rbc.ua>. Фотографії, зображення належать їх правласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компаній, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.

© LLC «UBT MEDIA», 2006-2026.